

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 505/2025
08.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марко Ненадић, адвокат из ..., против туженог Јавна медијска установа „Радио-телевизија Србије“ Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2016/24 од 19.09.2024. године, у седници одржаној 08.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2016/24 од 19.09.2024. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 980/22 од 31.01.2024. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужба тужиоца повучена у делу којим је тражио да суд утврди да је због повреде права на једнаку зараду ништава одредба члана 3. став 1. уговора о раду број .. од 23.05.2018. године, као и члана 3. став 1. уговора о раду број .. од 12.07.2021. године и да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете због изостале зараде за октобар 2019. године исплати износ од 611,48 динара са законском затезном каматом од 01.02.2020. године до исплате и за децембар 2019. године исплати износ од 2.003,92 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2020. године до исплате. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете због изостале зараде у периоду од марта 2019. године до марта 2022. године услед повреде права на једнаку зараду за рад исте вредности исплати укупан износ од 230.881,61 динар и то појединачно наведене новчане износе са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног износа до исплате (све ближе наведено и опредељено овим ставом изреке). Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да за тужиоца уплати припадајуће доприносе на појединачне износе изостале зараде из става другог изреке ове пресуде за период од марта 2019. године до марта 2022. године и то доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног

поступка у износу од 181.086,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2016/24 од 19.09.2024. године ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због изостале зараде у периоду од марта 2019. године до марта 2022. године услед повреде права на једнаку зараду за исте вредности исплати укупан износ од 230.881,61 динар са законском затезном каматом на појединачне износе ближе одређене овим ставом изреке почев од доспелости сваког појединачног износа до исплате. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да за тужиоца уплати припадајуће доприносе на појединачне износе изостале зараде наведене у ставу другом изреке првостепене пресуде за период од марта 2019. године до марта 2022. године и то доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу четвртном изреке првостепене пресуде тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 181.086,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 7.208,82 динара. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 28.835,26 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбе члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку -ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20, 10/23) Врховни суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду обављао послове „возач“ код туженог. Упоредни радник ББ у утуженом периоду обављао је идентичне послове при чему је распоређен на радно место „возач 2“. Тужилац и упоредни радник ББ су радили у истом организационом делу заједнички послови, возни парк, саобраћај. Тужилац поседује III степен стручне спреме ... струке, а ББ поседује IV степен стручне спреме. Опис послова радног места тужиоца и упоредног радника ББ је идентичан (на основу издатог путног налога и требовања врши превоз људи, опреме и робе у дефинисаним роковима, одобреној километражи и норми потрошње горива за поверено возило; по потреби обавља доставе; вођење рачуна о уредности и редовном одржавању повереног возила, обављање сродних послова који одговарају степену и врсти стручне спреме, знању и способностима запосленог). Из исказа тужиоца, саслушаног у својству парничне странке, као и сведока саслушаних током поступка утврђено је да су тужилац и упоредни радник код туженог обављали

идентичне послове по врсти и обиму који захтевају једнаку одговорност при чему је упоредни радник имао коефицијент обрачуна зараде 2,80, а тужилац 2,30. Висина тужбеног захтева утврђена из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке Душана Орлића од 20.12.2022. године који је исправљен изјашњењем од 03.10.2023. године тј. према обрачуну разлике зараде по коефицијенту 2,80 које је тужени уговорио са упоредним радником у односу на обрачунату и исплаћену плату по коефицијенту 2,30 коју је у утуженом периоду имао тужилац.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да тужбени захтев тужиоца у погледу накнаде штете у виду разлике зараде основан имајући у виду да тужилац и упоредни радник раде идентичне послове, да различита зарада за рад исте вредности није допуштена због чега им послодавац не може исплаћивати различиту зараду, па је сходно члану 104, 105. и 164. Закона о раду тужиоцу припада право на разлику између припадајуће и исплаћене плате за утужени период.

Насупрот становишту првостепеног суда, правилно је другостепени суд преиначујући првостепену пресуду одбио тужбени захтев. Код утврђене чињенице да је за обављање послова „возача 2“ неопходан услов IV степен стручне спреме, а да тужилац поседује III степен стручне спреме, суд је оценио да не испуњава услов за обављање послова „возача 2“, и да не постоји основ за остваривање права на исплату тражене разлике плате применом члана 104. Закона о раду.

Изјављеном ревизијом, по налажењу Врхоног суда, неосновано се указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 104. Закона о раду прописано је: да запослени има право на одговарајућу зараду, која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду (став 1.); - запосленима се гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварују код послодавца (став 2.); - под радом једнаке вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности, у коме је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност.

Одредбом члана 105. Закона о раду прописано је да се зарада из члана 104. став 1. овог закона састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца и других примања по основу радног односа у складу са општим актом и уговором о раду.

По оцени Врховног суда, имајући у виду напред цитиране одредбе, правилно је другостепени суд оценио да тужиоцу не припада право на исплату мање исплаћене зараде од припадајуће зараде, према коефицијенту исплате зараде на радном месту „возач 2“, јер не постоји правни основ за остваривање предметног права. У конкретном случају, из Правилника о систематизацији туженог ЈМУ РТС број 186 од 20.06.2017. године утврђено је да је у оквиру организационе јединице заједнички послови возни парк, саобраћај, систематизовано радно место „возач 2“ за које су неопходни услови средња стручна спрема, годину дана радног искуства и возачка дозвола Б и Ц категорије. Сагласно прилогу 2 Колективног уговора код послодавца ЈМУ РТС број 184/2 од 23.03.2018. године као и сагласно прилогу 2. Колективног уговора код послодавца ЈМУ РТС број 181/2 од 13.04.2021. године, радно место тужиоца „возач“

разврстано је у II групу послова подгрупа 1 а за то радно место је предвиђена стручна спрема KB. Дакле, радно место упоредног радника који је разврстано је у III групу послова подгрупа 2, предвиђена је средња стручна спрема (IV степен) и коефицијент за обављање посла 2,80, а за радно место тужиоца које је разврстано у II групу послова подгрупа 1 предвиђена је средња стручна спрема KB (квалификовани радник) III степен стручне спреме и коефицијент за обављање посла 2,30. Код чињенице да су и тужилац и упоредни радник обављали исте послове, али имајући у виду да тужилац има квалификацију III степен стручне спреме, а упоредни радник IV степен стручне спреме не постоји основ за остваривање права на исплату тражене разлике плате применом члана 104. Закона о раду. Према одредбама Закона о раду, запосленом се гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварује код послодавца. Под радом исте вредности се подразумева рад за који се захтева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности, у коме је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност. Наиме, у ситуацији каква је у конкретном случају, када је за обављање послова „возача 2“ неопходан услов поседовање средње стручне спреме (IV степен), коју тужилац не поседује, правилно је другостепени суд закључио да тужилац није обављао рад исте вредности, будући да не поседује стручну спрему, односно образовање, које се захтева за послове „возача 2“. С тога, супротно наводима ревизије, није дошло до повреде принципа једнаке зараде за исти рад, како је то правилно закључио другостепени суд.

Правилна је и одлука о трошковима поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153., 154. и 165. ЗПП.

Из наведених разлога на основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Мирјана Андријашевић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић